

25.5.2021

Savonlinnan kaupunki
Rakennus- ja ympäristölautakunta
Olavinkatu 27
57130 Savonlinna

ymparistonsuojelu@savonlinna.fi

Viite: Rakennus- ja ympäristölautakunnan lausuntopyyntö, dnro 194/2021

Lausunto Savonlinnan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan luonnoksesta ympäristönsuojelumääräyksiksi

Lausunnon antaja

Savonlinnan alueellinen jätelautakunta
Olavinkatu 27
57130 Savonlinna
puhelin 015 527 400
fax 015 272 425

Lausunnon kohde

Savonlinnan kaupungin rakennus- ja ympäristölautakunnan lausuntopyyntö luonnoksesta ympäristönsuojelumääräyksiksi

LAUSUNTO

Savonlinnan alueellinen jätelautakunta esittää pyydettyä lausuntonaan seuraavaa:

Savonlinnan alueellinen jätelautakunta katsoo, että Savonlinnan kaupungin ympäristönsuojelumääräysten vaatimusten tulee vastata voimassa olevia lakeja ja asetuksia sekä Euroopan Unionin nitraattidirektiiviä että nitraattiasetusta. Savonlinnan kaupungin ei pidä ympäristönsuojelumääräyksissään laatia valtakunnallista lainsäädäntöä ja säädöksiä tiukempia ja kireämpiä määräyksiä ellei se ole täysin välttämätöntä ja selvästi perusteltua. Määräykset eivät saa aiheuttomasti vaikeuttaa mm. paikallista elinkeinotoimintaa eivätkä lisätä kustannuksia, byrokratiaa ja valvontaa. Ympäristönsuojelumääräyksissä ei saa asettaa elinkeinonharjoittajia eriarvoiseen asemaan paikallisesti eikä valtakunnallisesti.

Ympäristönsuojelumääräyksiä ei ole tarpeen eikä lainmukaistakaan antaa asioista, jotka kuuluvat selkeästi muiden määräyskokoelmien soveltamisalaan. Jätehuollon järjestämisestä sekä jätteen keräämisestä ja käsittelystä koskeva sääntely on lähtökohtaisesti jätelain soveltamisalaa ja siihen liittyvä kunnallinen sääntely annetaan kunnallisissa jätehuoltomääräyksissä. Ympäristönsuojelumääräyksiä voidaan antaa kuitenkin sellaisen jätteisiin

liittyvän toiminnan sääntelystä, josta voi aiheutua ympäristön pilaantumisen vaaraa. Ympäristönsuojelumääräyksiä ei ole tarpeen määrätä asioista, joista on jo määrätty kunnan jätehuoltomääräyksissä.

Ympäristönsuojelumääräysluonnoksen pohjana on käytetty Kuntaliiton mallia, ja olisi suotavaa säilyttää samansuuntainen järjestys kunnan jätehuoltomääräyksissä, jotta valtakunnallisesti päästäisiin yhtenevämpiin rakenteisiin määräyskokoelmissa. Tämä edistäisi tiedotusta ja neuvontaa Savonlinnan ulkopuolelta tuleville yksityishenkilöille ja toimijoille, joiden tulee noudattaa kunnassa annettuja ympäristönsuojelumääräyksiä.

Luku 1, Yleiset määräykset

§2. Luonnoksen § 2 momentissa kaksi on esitetty, että myös muiden kaupungin viranomaisten *tulee noudattaa* lupa-asioita ratkaistessaan ja viranomaispäätöksiä tehdessään nyt lausunnoille lähetetyn luonnoksen määräyksiä. Kyseessä on määräysten tavoitteista kertova pykälä, jonka toisen momentin Savonlinnan alueellinen jätelautakunta katsoo olevan tarpeeton kirjata erikseen ympäristönsuojelumääräyksiin.

§ 3. Pykälän kohdassa "1) YSL:n 27 §:n mukaista luvanvaraista, YSL:n 29 a §:n ilmoituksenvaraista tai YSL:n 30 §:n rekisteröitävää toimintaa" ei ole tarpeellista erikseen mainita tietyissä ympäristönsuojelulain pykälissä määritettyjä luvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia tai rekisteröitäviä toimintoja, joita määräysluonnos ei koske.

Ympäristönsuojelulain 202 §:n 2 momentin mukaisesti ympäristönsuojelumääräykset eivät voi koskea: 1) luvanvaraista, ilmoituksenvaraista tai rekisteröitävää toimintaa. Mikäli pykälät mainitaan erikseen, tulee varmistua, että kaikki luvanvaraisuutta, ilmoituksenvaraisuutta tai rekisteröitävää toimintaa koskevat pykälät mainitaan erikseen jättämättä mitään pois ja viittausten ajantasaisuus tarkistetaan aina kun lainsäädäntö niiden osalta muuttuu.

§ 4.1. Taajaan rakennetut alueet on määritelty tarkoittamaan asemakaavoitettuja alueita sekä Savonlinnan kaupungin rakennusjärjestyksen mukaisia suunnittelutarvealueita. Savonlinnan alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräyksissä on määritelty 'taajama' tarkoittamaan asemakaavoitettuja alueita pois lukien ranta-asemakaavoitetut alueet. Savonlinnan alueellinen jätelautakunta pyytää huomioimaan ympäristönsuojelumääräysten terminologiaa määriteltäessä jätehuoltomääräysten määritelmän taajamalle eli taajaan asutulle alueelle ja mahdollisuuksien mukaan yhdenmukaistamaan määritelmää.

Luku 2, Määräykset talousjätevesien käsittelystä viemäriverkostojen ulkopuolisilla alueilla

§ 5. Määräysluonnoksen § 5 määrittelee talousjätevesien käsittelylaitteistojen vaatimukset, mutta § 5 momentin 5 kohdassa 1 mainittua soveltamisohjetta ei ole saatavilla verkossa eikä sitä ole toimitettu lausuntopyynnön liitteenä. Savonlinnan alueellinen jätelautakunta katsoo, että kyseiset soveltamisohjeet tulisi olla yleisesti nähtävillä ympäristönsuojelumääräysten vaatimusten tarkistamiseksi ja noudattamiseksi.

Momenttia 7 tulee selkeyttää siten, ettei siinä ole päällekkäisyyttä Savonlinnan alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräysten kanssa. Kyseisessä momentissa jätevedet edellytetään toimitettavan viranomaisen hyväksymään käsittelypaikkaan, samoin jätevesiliet-

teet. Savonlinnan alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräyksissä on säädetty asumisessa syntyvien lietteiden ja muiden kunnallisen yhdyskuntajätehuollon piiriin kuuluvien lietteiden toimittamisesta käsittelyyn, lietteen omatoimisesta käsittelystä sekä lietesäiliöiden ym. vastaavien tyhjennysväleistä.

§ 6. Määräysluonnoksen § 6.1 kieltää jätevesien johtamisen maasuodattimeen tai maaperäimeytykseen pohjavesialueilla. Savonlinnan alueellinen jätelautakunta katsoo, että olisi tarkoituksenmukaisempaa määrätä jätevedet johdettavaksi pohjavesialueilla tietyt vaatimukset täyttävään järjestelmään tai tiiviissä järjestelmässä käsiteltynä tai käsittelemättömänä johtaa tiiviissä putkessa pohjavesialueen ulkopuolelle.

Luonnoksen § 6 momentissa 3 viitataan umpisäiliöiden tyhjentämiseen määräysluonnoksen § 5 sekä Savonlinnan alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräysten mukaisesti. Viittaus määräysluonnoksen § 5 on syytä tarkistaa, sillä § 5 momentti 7 on epäselvä.

Luku 3, Määräykset maatalouden päästöjen rajoittamiseksi

§ 9. Määräyksiä valmisteltaessa tulee huomioida, mitä asiasta muualla säädetään. Jätelain soveltamisalaan kuuluvat määräykset annetaan ensisijaisesti jätehuoltomääräyksissä. Jätevesilietteen omatoiminen käsittely on mahdollistettu jätehuoltomääräyksissä, sisältäen myös mahdollisuuden vastaanottaa tai luovuttaa jätevesilietteitä ja kuivakäymäläjätettä naapurikiinteistön haltijalle käsiteltäväksi ja hyödynnettäväksi, joten näiltä osin jätevesilietteen ja kuivakäymäläjätteen pienimuotoisen levittämisen salliminen ympäristönsuojelumääräyksissä ei ole tarpeellista. Ympäristönsuojelumääräyksiä voidaan antaa tarkentavia määräyksiä asumisessa syntyvän vaarattomaksi tehdyn lietteen käyttämisestä lannoitteena tai maanparannukseen pilaantumiselle herkillä alueilla, ja Savonlinnan alueellinen jätelautakunta katsoo kiellon jätevesilietteen tai käsittelemättömän kuivakäymäläjätteen levittämisen mm. pohjavesialueilla kuuluvan tähän pykälään. Pykälä itsessään tulisi sisällyttää jätevesien käsittelyä koskevaan lukuun.

§10. Savonlinnan alueellinen jätelautakunta katsoo, että määräysluonnoksen §:ssä 9 esitetyn asian toistaminen ei ole tarpeellista, vaan kyseinen kielto jätevesilietteiden levittämisestä pilaantumiselle herkillä alueilla tulisi tuoda ilmi omatoimisesti käsitellyn jätevesilietteen hyödyntämistä maataloudessa koskevassa pykälässä ja tarvittaessa viitata siihen. Rakennus- ja ympäristölautakunnan tulisi huomioida määräystä antaessaan, mitä lannoitevalmistelaissa, nitraattiasetuksessa sekä maa- ja metsätalousministeriön asetuksessa lannoitevalmisteista on säädetty.

Luku 4, Kemikaalien käsittely ja varastointi

§13.1. Mahdollisten kemikaalien ympäristö- ja terveyshaittojen vähentämiseksi on tarpeellista, että ajoneuvojen, veneiden, koneiden ja muiden laitteiden sekä yksityinen että ammattimainen pesu liuotinaineilla on sallittu ainoastaan sellaisessa paikassa, joka on tätä varten rakennettu, ja josta jätevedet voidaan tarpeellisen esikäsittelyn jälkeen ohjata asianmukaiseen käsittelyyn.

§14. Määräysluonnoksen § 14 momentissa 1 voi olla tarpeen tarkentaa, että käytettävät pesuaineet eivät saa sisältää ympäristölle haitallisia kemikaaleja.

§ 17 on annettu määräyksiä vaarallisten jätteiden varastoinnista. Savonlinnan alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräyksissä on myös annettu määräyksiä koskien vaarallisten jätteiden varastointia ja toimittamista kunnan tai tuottajan vastaanottopaikkaan. Jätehuoltomääräysten kanssa ristiriitaisia määräyksiä ei tule antaa ympäristönsuojelumääräyksissä.

Luku 5, Määräykset jätteistä

§ 20. Ympäristönsuojelumääräysluonnoksen §:ssä 20 säädetään 'eräiden jätteiden pienimuotoisesta hyödyntämisestä maanrakentamisessa'. Määräysluonnoksessa on esitetty suurpiirteisesti betoni- ja tiilimurskeen hyödyntämisen salliminen pienimuotoisessa maanrakentamisessa kohteissa, joissa kyseisillä jätteillä voidaan korvata neitseellisiä luonnonaineksia. Savonlinnan alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräyksissä jätteen hyödyntäminen omassa maanrakentamisessa on rajattu koskemaan omassa asumisessa syntyvän puhtaan tiili- ja betonimurskeen pienimuotoista ja kertaluonteiseksi luokiteltavaa käyttöä omassa maanrakentamisessa. Jätehuoltomääräysten rajausta huomioiden on ympäristönsuojelumääräysluonnoksen kirjaus tarpeellinen. Savonlinnan alueellinen jätelautakunta katsoo, että ympäristönsuojelumääräysluonnoksessa on kirjattu riittävällä tarkkuudella betoni- ja tiilimurskeen hyödyntämistä koskeva ilmoituksenvaraisuus ja haitta-ainepitoisuuksien tutkimistarve.

§21.1. Harmaiden jätevesien saostussäiliön lietteen kompostointi on Savonlinnan alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräysten mukaan sallittua kantovedellisillä kiinteistöillä. Painevedellisillä kiinteistöillä lietteen kompostointi on mahdollista jätehuoltoviranomaisen myöntämällä poikkeusluvalla, mikäli kunnan ympäristönsuojeluviranomainen puoltaa luvan myöntämistä. Kantovedellisillä kiinteistöillä syntyvän jäteveden määrä on yleensä vähäistä, ja pienpuhdistamoissa ja vastaavissa järjestelmissä käsitelty vesi johdetaan yleisimmin imeytykseen tai maasuodattukseen. Tämän vuoksi nestemäistä lietettä ei synny kuin vähäisiä määriä. Molemmissa tapauksissa saostussäiliölietteen kompostointi edellyttää, että lietettä syntyy vähemmän kuin 20 litraa tyhjennyskertaa kohden ja vähemmän kuin 60 litraa vuodessa. Rakennus- ja ympäristölautakunnan on hyvä tarkistaa määräysluonnoksen kirjaukset saostussäiliölietteen kompostoinnin sallimisesta varmistaa, ettei varsinaisissa ympäristönsuojelumääräyksissä ole päällekkäisyyttä jätehuoltomääräysten kanssa.

§21.2. Kunnalliset jätehuoltomääräykset sallivat vähäisten saostussäiliölietteiden lisäksi myös kiinteistöllä syntyvän vähäisen, kiinteässä muodossa olevan puhdistamolietteen kompostoinnin, joten suojaetäisyydet lietteen kompostointipaikasta esimerkiksi talousvesikaivoon on tarpeellista esittää ympäristönsuojelumääräyksissä.

§21.3. Määräystä varten tulisi ensisijaisesti tarkistaa, onko kuiva- ja kompostikäymälöiden rakentaminen taajamissa sijaitseville kiinteistöille sallittua missään tilanteessa. Käymäläjätteen kompostoinnin kieltäminen taajama-alueella ei ole tarkoituksenmukaista, mikäli kuivakäymälöiden rakentaminen esimerkiksi poikkeusluvalla on mahdollista. Rakennus- ja ympäristölautakuntaa pyydetään huomioimaan, että käymäläjätteen kompostoinnin kieltäminen vähentää rakentamisen innovaatioita kuivasanitaation suhteen. Kuivakäymälöiden rakentamisen ollessa mahdollista taajamissa, edellyttäisi kuivakäymäläjätteen kompostoinnin kieltäminen kuivakäymäläjätteen kuljettamista kunnan jätevedenpuhdistamolle käsiteltäväksi.

§ 22. Pykälässä 22 esitetään ympäristölle haitallisten jätteiden viemäriin kaatamisen kieltämistä. Ympäristölle haitalliset jätteet luokitellaan vaarallisiksi jätteiksi, joiden jätehuollosta ja keräämisestä kiinteistöllä on määrätty Savonlinnan alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräysten (voimassa 1.3.2021 alkaen) § 39-41. Savonlinnan alueellisen jätelautakunnan näkökulmasta määräyksen sisällyttäminen kunnan ympäristönsuojelumääräyksiin ei ole tarpeellista.

§23.1-23.2 Lemmikkieläinten hautaamisesta on Ruokavirasto antanut valtakunnallisia ohjeita. Ympäristönsuojelumääräyksissä tulisi viitata kyseisiin ohjeisiin, ja paikalliset olosuhteet huomioiden antaa tarkempia määräyksiä, mikäli ne katsotaan tarpeellisiksi. Päällekkäisyyttä on syytä välttää.

§ 23.4. Luonnonvaraisten eläinten käsittelyä ja käsittelyyn toimittamista koskevat säädökset kannattaa tarkistaa ja kirjata määräys näiltä osin sellaisella tarkkuudella, että tieto pitää paikkansa. Kuolleet tuotantoeläimet, lemmikkieläimet ja tietyissä tapauksissa myös luonnonvaraiset eläimet ovat sivutuotteita, joiden hävittämisessä on noudatettava sivutuotelainsäädännön vaatimuksia. Lain eläimistä saatavista sivutuotteista § 24 mukaan kuolleet luonnonvaraiset eläimet saa hävittää sivutuoteasetuksen 19 artiklan 1 kohdan b alakohdan mukaisesti hautaamalla maahan tai toimittamalla hyväksytylle kaatopaikalle. Savonlinnan Seudun Jätehuolto Oy:n verkkosivujen mukaan yhtiö ei ota vastaan kuolleita eläimiä. Tällaista ristiriitaisuutta tulee välttää.

§23.5. Hautaustoimilaki määrittää, että mikäli vainajan tuhka sijoitetaan muualle kuin hautausmaalle, on tuhkan sijoittamiseen oltava alueen omistajan tai haltijan suostumus. Koska asiasta ollaan määrittämässä hakemuksenvaraista kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä, on määräysten perustelumuiistioon kirjatut perustelut vainajan tuhkan sirottelusta mahdollisesti aiheutuvista terveys- ja ympäristöhaitoista välttämättömiä. Ilman perustelumuiistiotu luonnosteltu määräys jää vaillinaiseksi ja luvanvaraisuus kyseenalaiseksi.

§ 25.2 määräys sisältyy Savonlinnan alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräysten § 37, joten Savonlinnan alueellinen jätelautakunta katsoo momentin olevan päällekkäinen ja tarpeen poistaa ympäristönsuojelumääräyksistä.

§ 25.1, 25.3 ja 25.4 jätehuoltoa koskevat määräykset sisältyvät riittävällä laajuudella Savonlinnan alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräysten § 38 (roskaantumisen ehkäiseminen yleisillä alueilla) jätehuollon järjestämisen ja roskaantumisen ehkäisemisen osalta. Alueellinen jätelautakunta katsoo, että mainosten ja ilmoitusten jakamisesta, paikaltaan irronneiden tai rikkoontuneiden mainosten tai ilmoitusten poistamisesta sekä yöpymisestä ja leiriytymisestä yleisillä alueilla määrättäisiin toisessa pykälässä tai pykälän otsaketta muutettaisiin vastaamaan paremmin määräysehdotuksia.

Luku 6, Melun ja tärinän torjuntaa koskevat määräykset

§ 26-27. Määräys on linjassa Valtioneuvoston päätöksen melutason ohjearvoista (993/1992) kanssa. Päätös linjaa, että päiväaika on klo 7-22, ja siten on perusteltua rajata erityisen häiritsevää melua tai tärinää aiheuttava toiminta päiväajalle ja edellyttää tiedotettavan siitä riittävän ajoissa kiinteistöille, joiden toiminnalle melu voi aiheuttaa

haittaa tai häiriötä. Savonlinnan alueellinen jätelautakunta on jätehuoltomääräysten kautta sallinut jätteiden kuormaamisen arkisin klo 6-22 asuinkiinteistöillä tai niiden läheisyydessä. Tämän vuoksi jätteenkuljetuksen osalta on hyvä, että määräys ei koske klo 6-7 koskevaa jätteen kuormaamista. Jätehuoltomääräyksissä on jätteiden kuormaaminen sallittu arkisin muualla kuin asuinkiinteistöillä tai niiden läheisyydessä klo 5-22, joten Savonlinnan alueellinen jätelautakunta toivoo määräysluonnoksen pykälää 27 muokattavan siten, että siitä käy paremmin ilmi sallitaanko jätteiden kuormaus klo 5-6 muualla kuin asuinkiinteistöillä tai niiden läheisyydessä. Jos pykälää ei tarkenneta, ovat ympäristönsuojelumääräykset ja jätehuoltomääräykset tässä asiassa ristiriidassa keskenään.

Savonlinnan alueellisen jätelautakunnan alueella on kiinteistön haltijan järjestämä jätteenkuljetus, ja jäteastioiden pesu voidaan tehdä sekä kiinteistön haltijan että kuljetusyrityksenkin puolesta. Kuljetusyritysten hoitaessa jäteastioiden pesun koneellisesti, pesu tehdään yleisimmin koneellisesti jäteastian tyhjennyksen yhteydessä. Jätehuoltomääräyksissä ei ole erikseen määrätty jäteastioiden pesemiseen liittyvistä kellonajoista, mutta koneellisesta jäteastian pesemisestä aiheutuva melu on tasoltaan samankaltaista kuin jätteiden koneellisesta kuormauksesta aiheutuva melu, mutta hieman pitkäkestoisempaa. Määräysluonnokseen esitetään tarkennettavan pykäliin 26-29, tarvitseeko ympäristönsuojelulain § 118 mukaista ilmoitusta tehdä jäteastioiden koneellisesta pesemisestä jätteen kuormauksen yhteydessä asuinkiinteistöillä ja niiden läheisyydessä, vai olisiko tämä sallittua jätteiden kuormauksen yhteydessä arkisin klo 6-22.

§ 29. Määräysluonnokseen esitetään tarkennettavan pykäliin 26-29, tarvitseeko ympäristönsuojelulain § 118 mukaista ilmoitusta tehdä jäteastioiden koneellisesta pesemisestä jätteen kuormauksen yhteydessä asuinkiinteistöillä ja niiden läheisyydessä, vai olisiko tämä sallittua jätteiden kuormauksen yhteydessä arkisin klo 6-22.

Luku 7, Ilmansuojelua ja pölyntorjuntaa koskevat määräykset

§ 30.1-30.3 koskevat jätehuoltoa, ja sisältyvät Savonlinnan alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräysten § 19. Määräysluonnoksen § 30 momentit 1-3 tulee poistaa ympäristönsuojelumääräyksistä päällekkäisyyden vuoksi, sekä siksi että jätteen polttaminen kuuluu jätehuoltomääräysten alaiseen säätelyyn.

§ 30.4-30.5. Momenteissa 4-5 säädetään mm. kokkojen polttamisesta. Kokon polttamista säädellään riittävästi pelastuslailla, joten niitä koskevia määräyksiä ei ole tarpeen sisällyttää ympäristönsuojelumääräyksiin.

§ 30.6 voidaan tulkita olevan osittain päällekkäinen Savonlinnan alueellisen jätelautakunnan jätehuoltomääräysten § 19.4-19.4 kanssa. Jätehuoltomääräyksissä on mahdollistettu käsittelemättömän puujätteen, risujen, oksien sekä vähäisessä määrin polttokelpoisen paperin, pahvin ja kartongin polttaminen, sekä määrätty ettei polttamisesta saa aiheutua naapurustolle savu-, noki-, haju- tai terveyshaittaa. Vaikka määräys onkin perusteltu perustelumuiotiossa, voi olla tarpeen tarkentaa määräysluonnoksessa esitettyä muotoilua määräyksen tarkoituksen selventämiseksi viittaamalla jätehuoltomääräyksiin liittyen jätteen polttamiseen.

§ 30.10 säädetään rakennusten ja rakennelmien hävittämisestä polttamalla. Perustusten varassa kiinteästi seisova rakennus ei itsessään ole jätettä, vaikka se olisi saanut purkuluvan. Koska rakennusten hävittäminen polttamalla on poikkeuksellista ja soveltuu lähinnä

niihin tapauksiin, joissa pelastustoimi voi käyttää rakennusta harjoituskohteena, on perusteltua määrätä rakennusten ja rakennelmien polttamisesta ympäristönsuojelumääräyksissä. On kuitenkin huomiotava, että ennen polttamista rakennuksesta poistettavat osat sekä poltetun rakennuksen jätteet ovat jätelain mukaista purkujätettä, joka on toimitettava jätelainsäädännön mukaiseen käsittelyyn.

§ 32. Määräyksessä on huomioitu rakentamisessa käytettyjen materiaalien mahdollisesti sisältämien terveydelle ja ympäristölle haitallisten aineiden jätehuolto riittävällä tarkkuudella.

SAVONLINNAN ALUEELLINEN JÄTELAUTAKUNTA